

Ка м'янець- Поді льський наці ональний уні верситет і мені Івана Огі єнка
Історичний факультет
Ка федр археології, спеці альних історичних і правознавчих дисциплі н

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заві дувач кафедри археології,
спеці альних історичних і
правознавчих дисциплі н

_____ Олександр ФЕДЬКОВ

«26» серпня 2025 р

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІ НИ
«ОСНОВИ ВІ ЙСЬКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА МІ ЖНАРОДНОГО
ГУМАНІ ТАРНОГО ПРАВА»**

для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за освітньо- професійною програмою «Середня осві та (Захист Украї ни)»
спеціальності А Середня осві та (за предметними спеціальностями)
Предметна спеціальність А4.16 Середня осві та (Захист Украї ни)
галузь знань А Осві та
мова навчання українська

2025 -2026 навчальний рік

Розробник програми:

Володимир АДАМОВСЬКИЙ кандидат історичних наук, доцент кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін

Ухвалено на засіданні кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін

Протокол №8 від 26 серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Володимир МИСЧЕНКО

ВСТУП

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Метою навчальної дисципліни є формування у студентів цілісної системи знань щодо теоретико-методологічних засад військового права України та систему договірних і звичайних норм міжнародного права, що діють в період збройних конфліктів, механізм дії міжнародного гуманітарного права та його впливу на міжнародні відносини.

1.2 Завданням вивчення дисципліни є ознайомлення студентів із найважливішими джерелами військового законодавства та нормами міжнародного гуманітарного права, засвоєння їх фундаментальних положень, формування вмінь і навичок самостійного пошуку необхідних нормативно-правових актів і правильного їх використання.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма здобуття освіти
Рік навчання / рік викладання	1
Семестр вивчення	2
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	48
Лекційні заняття	24
Семінарські заняття	24
Самостійна та індивідуальна робота	72
Форма підсумкового контролю	екзамен

3. Статус дисципліни. Навчальна дисципліна належить до обов'язкових освітніх компонентів професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни: освітній компонент «Основи національної безпеки України».

5. Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх і військових наук, педагогіки та військово-патріотичного виховання й характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти

Загальні компетентності:

ЗК 01	Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).
--------------	---

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 02	Здатність моделювати зміст уроків відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів у закладі загальної середньої освіти, а також здійснювати моніторинг результатів, ураховуючи вікові, статеві й індивідуальні особливості дітей
СК 05	Здатність самостійно проводити навчальні заняття та позаурочні заходи із захисту України з учнями закладів загальної середньої освіти, професійної освіти, загальноосвітніх установ.
СК 11	Здатність обирати, вдосконалювати та застосовувати відповідне доцільне методичне і дидактичне забезпечення освітнього процесу.
СК 14	Здатність здійснювати діагностику навчальних досягнень учнів у закладі в середній освіті із захисту України, контроль й оцінювання результатів навчальної діяльності суб'єктів навчання предмету.
СК 15	Здатність планувати, ефективно організовувати, контролювати, аналізувати, вдосконалювати власну навчально-методичну діяльність у процесі викладання захисту України, створювати власний педагогічний досвід, усвідомлювати систему професійних цінностей
СК 16	Здатність застосовувати методи наукового пізнання, інновації та сучасні дієві підходи до розв'язання проблем у професійній діяльності в закладі загальної середньої освіти, виходячи із положень документальних джерел, що стосуються академічної доброчесності.

6. Очікувані результати навчання:

Програмні результати навчання:

ПРН 04	Знає психолого-педагогічні теорії навчання, концептуальні засади шкільної освіти в галузі захисту України, цілі і завдання навчання предмету в закладах загальної середньої освіти; наукові основи шкільного курсу захисту України
ПРН 07	Вміє орієнтуватись в інформаційному просторі захисту України, здійснювати пошук і критичний аналіз одержаної інформації, а також адекватно оперувати нею під час професійної діяльності; добирати електронні освітні ресурси, оцінювати їх ефективність для досягнення освітніх цілей відповідно до умов навчання, вікових особливостей, рівня підготовленості й потреб дітей
ПРН 13	Уміє продемонструвати та застосовувати знання Воєнної доктрини України та Стратегії національної безпеки України для розв'язування компетентнісних і типових завдань.
ПРН 17	Уміє використовувати методи та технології навчання, форми організації навчально-пізнавальної діяльності суб'єктів навчання у конкретних умовах; проєктує і проводить уроки із захисту України з урахуванням специфіки освітніх цілей, контингенту учнів.
ПРН 18	Уміє використовувати різноманітні форми, методи, прийоми, засоби діагностики навчальних досягнень із захисту України, контролю й оцінювання результатів навчальної діяльності суб'єктів навчання.
ПРН 19	Уміє застосовувати на практиці різноманітні підходи для підготовки учнів до захисту України, професійної орієнтації молоді до служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, до захисту життя і здоров'я, забезпечення власної безпеки і безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

- основні категорії військового законодавства;
- особливості юридичних норм та військово-правових відносин;
- правові основи військової служби і статус військовослужбовців в Україні;
- поняття міжнародного гуманітарного права та його місце в системі міжнародного права;
- історію становлення Міжнародного гуманітарного права;
- права та обов'язки сторін та учасників збройних конфліктів;
- заборонені засоби та методи ведення війни і критерії їх віднесення до таких.

вміти:

- оперувати поняттями військового та міжнародного гуманітарного права;
- визначати перспективи розвитку правового регулювання відносин, пов'язаних зі збройними конфліктами;

- проводити кваліфікацію міжнародних та неміжнародних збройних конфліктів;
- виявляти, аналізувати та пропонувати шляхи вирішення різноаспектних проблем що виникають із захистом прав людини під час збройних конфліктів.

7. Методи навчання. Словесні, наочні методи; дедуктивний, індуктивний, аналітичний, метод порівняння, узагальнення, конкретизація; пояснювально-ілюстративний метод, демонстрація, метод проблемного викладу матеріалу (ігрові методи, дискусійна панель тощо).

8. Засобами діагностики результатів навчання є опитування, виконання семінарських, тести, самостійна робота, модульна контрольна робота, зокрема із використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle та ін.

9. Програма навчальної дисципліни

Денна форма здобуття освіти

Назви змістових модулів і тем	Разом	Лекції	Практичні	Самостійна
		Години		
Модуль1 Основи військового законодавства				
Тема 1. Предмет та система військового права. Джерела військового права.	10	2	2	6
Тема 2. Реалізація військового права України.	10	2	2	6
Тема 3. Правові основи захисту суверенітету, конституційного ладу і територіальної цілісності України.	10	2	2	6
Тема 4. Правовий статус військовослужбовців та членів їх сімей. Юридична відповідальність військовослужбовців.	10	2	2	6
Тема 5. Правові засади військової правоохоронної діяльності та правове забезпечення інформаційної безпеки у військовій сфері.	10	2	2	6
Тема 6. Право збройних конфліктів.	10	2	2	6
Тема 7. Відповідальність за порушення права збройних конфліктів.	10	2	2	6
Модуль 2 Міжнародне гуманітарне право				

Тема 8. Поняття й історія становлення міжнародного гуманітарного права. Джерела й принципи міжнародного гуманітарного права.	10	2	2	6
Тема 9. Поняття і види збройних конфліктів та етапи війни	10	2	2	6
Тема 10. Правове становище осіб у збройних конфліктах. Режим військового полону та воєнної окупації.	10	2	2	6
Тема 11. Відповідальність за злочини і правопорушення у сфері міжнародного гуманітарного права	10	2	2	6
Тема 12. Міжнародно-правові засоби захисту прав людини у сфері міжнародного гуманітарного права	10	2	2	6
Разом	120	24	24	72

10. **Форми поточного та підсумкового контролю**

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю виступів здобувачів при обговоренні теоретичних питань, виконанні практичних завдань, а також у формі тестування та ін. Форма модульного контролю – модульна контрольна робота.

Форма підсумкового контролю – екзамен

11. **Критерії оцінювання результатів навчання**

Увесь навчальний курс оцінюється в 100 балів. В поточне оцінювання включається: семінарські заняття – 25 балів, модульна контрольна робота – 25 балів, самостійна робота – 5 балів, індивідуальні навчально-дослідні завдання – 5 балів.

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота та індивідуальні навчально-	40	100
25 балів	25 балів	10 балів		

Оцінювання семінарського заняття

Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12-бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка».

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний – 12

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих фактів без зв'язку між ними; відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні». Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спроби розповісти суть заданого матеріалу, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні». Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок, виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості узагальнення. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний певною мірою відтворити його; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійно опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти знає половину навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості узагальнення але окремі висновки не логічні, не послідовні. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.

	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною проте недостатньо осмисленою самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання, користуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно-дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовує термінологію здатен скласти таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання здобувачем вищої освіти досить повні, він достатньо вільно застосовує вивчений матеріал; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом; вміє аналізувати і систематизувати інформацію; робить аналітичні висновки; використовує загальновідомі докази у власній
		аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний самостійно вивчити матеріал; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
--	----	--

Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом «Положення про організацію освітнього процесу в КІНУ імені Івана Огієнка» URL: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaItRbcQA86/view>

Оцінювання самостійної роботи та ІНДЗ (10 балів)

Контроль за самостійною роботою відбувається на консультаціях за 5-бальною системою оцінювання. Дозволяється захист питань самостійного опрацювання у формі колоквиуму (усно). Успішно виконана самостійна робота вважається, якщо студент отримав рейтинговий бал не менший 60% від загальної кількості балів, виділених на неї, тобто не менше як 6 балів.

Критерії оцінювання

5 балів	Зміст відповідей відповідає проблемам завдань; повнота розкриття завдань; розкриття ключових аспектів завдань. Виконані завдання чітко структуровані. Текст не містить граматичних помилок. Матеріал завдань представлено у повній та закінченій формі.
4 бали	Зміст відповідей відповідає проблемам завдань; зміст їх відповідає суті завдань, якісно і логічно розкритих але не завжди у достатньо повній формі. Виконані завдання чітко структуровані, текст не містить граматичних помилок. Матеріал завдань частково або не завжди закінчено.

3 бали	Зміст відповідей не зовсім відповідає суті визначеним завданням, відносно якісно і логічно розкритих але не завжди у достатньо повній формі; не повне розкриття ключових питань; не усі питання опрацьовано. У тексті зустрічаються граматичні помилки та неточності. Матеріал завдань частковий або не завжди закінчений.
2-0 балів (не зараховано)	Студент допускає грубі помилки при виконанні роботи. Не розуміє сутність її виконання. Не може розкрити та обґрунтувати поставлені питання. Студент не здатен захистити виконані завдання.

Оцінювання індивідуальних навчально-дослідних завдань (5 балів)

Індивідуальна навчально-дослідна робота здійснюється шляхом дослідження студентами отриманої тематики. Контроль проводиться у формі усного захисту досліджуваної тематики.

ІНДЗ оцінюється максимально у 5 балів, мінімально допустима кількість балів – 3

Критерії оцінювання ІНДЗ

5 балів	Зміст реферату відповідає обраній для дослідження темі, містить всі необхідні структурні компоненти. Студент вийшов на високий рівень теоретичних узагальнень, провів детальний аналіз явищ і процесів на досліджуваному об'єкті. Студентом повністю розкритий зміст роботи. На
	основі проведених досліджень та облікових робіт зроблені ґрунтовні висновки, узагальнення. Студент дотримувався плану-графіку виконання і подання на перевірку викладачу.
4 бали	Зміст реферату відповідає обраній для дослідження темі, містить всі необхідні структурні компоненти. У роботі допущені неточності в теоретичному узагальненні матеріалу. На основі проведеного дослідження зроблені висновки. Студент не дотримався плану-графіку виконання і подання на перевірку викладачу.

3 бали	Зміст роботи відповідає обраній для дослідження темі, однак відсутній послідовний логічний взаємозв'язок між структурними елементами та алгоритм розв'язання поставленої проблеми. В роботі наявний стислий аналіз явищ і процесів на досліджуваному об'єкті, але прослідковуються проблеми в узагальненні матеріалу. На основі проведених досліджень та облікових робіт не чітко зроблені або й відсутні висновки. Студент не дотримався плану-графіку виконання і подання на перевірку викладачу.
2-0 балів (не зараховано)	Робота виконана з грубими порушеннями: відсутня частина необхідних структурних компонентів. Зміст роботи не відповідає обраній для дослідження темі. В роботі наведені дані, що суперечать обраному джерелу. Нерозкритими залишаються поставлені у роботі завдання. Студент не дотримався плану-графіку виконання і подання на перевірку викладачу.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Після вивчення освітнього компоненту здобувачі пишуть модульну контрольну роботу.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі студенти. Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота включає в себе 3 питання теоретичного характеру і два – тестового. Загальна тривалість роботи здобувачів вищої освіти складає (1 год). Питання теоретичного характеру оцінюються по 8, тестові по 3 бали.

З «Спеціальних історичних дисциплін» здобувачі пишуть одну модульну контрольну роботу.

Критерії оцінювання

Шкала ECTS	Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	7-8 балів	Здобувач вищої освіти у відповідях на питання демонструє глибокі знання, повною мірою володіє матеріалом, що дозволяє виявляти розуміння змісту предмету, його основних положень, категоріального апарату тощо, може обґрунтовувати свої судження, аргументуючи правильну відповідь, логічно та послідовно формулює текст відповіді на поставлене завдання.
«добре»	5-6 балів	Результати відповідей здобувача вищої освіти відповідають тим самим вимогам, що й для оцінки «Відмінно», але при цьому здобувач допускає певні неточності та незначні помилки. Здобувач володіє матеріалом, правильно відповідаючи на поставлені завдання, логічно формулює відповіді, намагаючись аргументувати їх.
«задовільно»	4 балів	Відповіді здобувача вищої освіти на питання дозволяють виявити знання і розуміння основних положень предмета, певне володіння категоріальним апаратом, проте характеризуються фрагментарністю, відсутністю повноти та аргументованості. Здобувач допускає помилки при відповідях на питання, не вміє достатньо обґрунтувати свої судження.
«незадовільно»	3-0 балів (не зараховано)	Відповіді здобувача вищої освіти на питання не виявили знань та розуміння основних положень предмета, що спричинило значну кількість помилок або, взагалі, повну/часткову відсутність відповідей. Здобувач не вміє логічно побудувати відповідь, обґрунтовувати свої судження, плутається у розумінні категоріального апарату тощо.

Академічна доброчесність. Оцікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: <https://integrity.kpnu.edu.ua/>

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та/або інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно «Порядку визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)», зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремі темі). URL: <https://drive.google.com/file/d/19GCSMBy-K496gs8RQJp0mO9FjUumB4T/view>

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компонента (окремі темі);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді;

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;
- громадська або волонтерська діяльність.

Семестровий екзамен (40 балів)

Білет екзамену складається з трьох теоретичних питань, перші два з яких оцінюються по 12 балів, третє, більш складного рівня – 16 балів.

Питання екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

Оцінка	Вимоги
«Відмінно» 40-35 балів	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні теоретичні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови.

«Добре» 34- 29 балів	Якщо відповідь студента відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки «відмінно», але при цьому студент допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформленні висловлювання. Студент вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та децю змінених ситуаціях.
«Задовільно» 28- 24 балів	Якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень предмета, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проект побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.
«Незадовільно» 23 бали і менше	Якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки
	у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самотійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Студент неспроможний виконати стандартні завдання навіть після наведених питань викладача.

Оцінювання екзамену:

Студенти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю не допускаються до екзамену. Вони допускаються до екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю. Вважається, що студент підготувався до екзамену, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам. Студентам, які за екзамен отримали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до таблиці відповідності.

**Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних
досягнень здобувачів в вищій освіті**

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС	Рекомендо- вані системою ЄКТС статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою
			екзаменаційна
90-100 і більше	A (відмінно)/ Excellent	10	відмінно
82-89	B (добре)	25	добре
75-81	C (добре)/ Good	30	
67-74	D (задовільно)/ Satisfactory	25	задовільно
60-66	E (достатньо)/ Enough	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/ Fail		незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального		
	матеріалу кредитного модуля)/ Fail		

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання технічних засобів для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор). Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення відеоконференцій

14. Рекомендована література

Основні джерела:

- Міжнародне гуманітарне право : посібник для юриста / за ред. Т. Р. Короткого. – Київ ; Одеса : Українська гельсінська спілка з прав людини : Фенікс, 2017. – 145 с.
- Короткий Т. Р. Звичаєві норми міжнародного гуманітарного права / Т. Р. Короткий, Є. В. Лук'янченко. – Одеса : Фенікс, 2017. – 40 с. [Електронний

- ресурс]. – Режим доступу: https://fsfr.org/wp-content/uploads/2017/06/Zvich_Normi.pdf.
3. Коропатнік І. М. Військове право : підручник / І. М. Коропатнік, І. М. Шпіна. – Київ : Алерта, 2019. – 648 с.
4. Колодій А. М. Військове право України : підручник / А. М. Колодій, О. В. Кривенко, В. Й. Папинський. – Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2019. – 392 с.
5. Кузнichenko С. О. Воєнний стан: закордонний досвід та українська модель (досвід комплексного дослідження) : монографія / С. О. Кузнichenko ; за заг. ред. О. В. Гуляка. – Одеса : Гельветика, 2019. – 244 с.
6. Військове право України : підручник / за заг. ред. О. В. Гуляка. – Одеса : Гельветика, 2020. – 372 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jurkniiga.ua/content/vyskove-pravo-ukraini.pdf>.
7. Мельцер Н. Міжнародне гуманітарне право : загальний курс / Н. Мельцер. – Женева : Міжнародний комітет Червоного Хреста, 2021. – 398 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://blogs.icrc.org/ua/wp-content/uploads/sites/98/2021/05/Nls-Melzer-Comprehensive-introduction-to-IHL-UKR.pdf>.
8. Грушко М. В. Міжнародне гуманітарне право / М. В. Грушко, В. В. Музика, Т. С. Федорова, В. В. Владиславська. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 136 с. – ISBN 978-966-992-777-4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi74/0055192.pdf>.
9. Короткий Т. Міжнародне гуманітарне право. Посібник для працівників Державної кримінально-виконавчої служби України / Т. Короткий, А. Галай, М. Єлігулашвілі, І. Заворотько, М. Пашковський, В. Пузирний, Н. Хендель. – Одеса : ПП «Фенікс», 2023. – 192 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/POSIBNYK-FINAL-11.12.pdf>.
10. Вивчаючи міжнародне гуманітарне право : навч.-метод. посіб. / М. Єлігулашвілі, О. Козорог, Т. Короткий, І. Костюк, Т. Ремех, Н. Хендель ; за заг. ред. Т. Короткого. – 3-є вид., перероб. та доп. – Київ ; Одеса : Фенікс, 2024. – 252 с. – ISBN 978-617-8430-00-9.

Додаткові джерела

1. Григоренко Є. І. Соціальні аспекти юридичної відповідальності військовослужбовців: загальнотеоретичний аналіз. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «ПРАВО». 2017. Вип. 23. С. 30–33. URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/9674/9196>.
2. Звичаєве міжнародне гуманітарне право. Норми. 10 с. URL: https://www.icrc.org/en/doc/assets/files/other/ukr-irrc_857_henckaerts.pdf.
3. Мельник С., Григоренко Є. Закон України «Про основи національного спротиву» у системі оборонного законодавства України. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «ПРАВО». 2022. Вип. 34. URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/21240>.

4. Червякова О В Механізми та процеси правосуддя перехідного періоду: міжнародний досвід відновлення суверенітету та національної безпеки України Право і безпека. 2023. Том 90. № 3. С 135–142. URL: <https://pb.univd.edu.ua/index.php/PB/article/view/768>.
5. Волуйко О М Термінологічний словник міжнародного гуманітарного права / О М Волуйко, Л В Плуїна. – Київ : К НГУ, 2024. – 148 с. – ISBN 978-617-8361-16-7.
6. Добровільний звіт у сфері міжнародного гуманітарного права / уклад І. Заворотко ; Міністерство оборони України – Київ, 2024. – 120 с.
7. Збірник основних джерел щодо використання та захисту в Україні емблеми Червоного Хреста / уклад М. Доценко, Є. Лук'янченко, Р. Болкун, В. Пільюга ; за ред. Т. Короткого. – Київ : Товариство Червоного Хреста України : Фенікс, 2024. – 164 с. – ISBN 978-617-8430-14-6

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96- ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Про військовий обов'язок і військову службу : Закон України від 25.03.1992 р. № 2232- XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>.
3. Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання правового режиму на тимчасово окупованій території України : Закон України від 21.04.2022 р. № 2217- IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2217-20#Text>.
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо проходження військової служби у Збройних Силах України іноземцями та особами без громадянства : Закон України від 06.10.2015 р. № 716- VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/716-19#Text>.
5. Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України : Закон України від 24.03.1999 р. № 551- XV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/551-14#Text>.
6. Про Збройні Сили України : Закон України від 06.12.1991 р. № 1934- XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text>.
7. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21.10.1993 р. № 3543- XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>.
8. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 р. № 2469- VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
9. Про оборону України : Закон України від 06.12.1991 р. № 1932- XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>.
10. Про основи національного спротиву : Закон України від 16.07.2021 р. № 1702- IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>.
11. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389- VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

12. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей : Закон України від 20.12.1991 р № 2011- XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#Text>.
13. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту : Закон України від 22.10.1993 р №3551- XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>.
14. Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України : Закон України від 24.03.1999 р №548- XI V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-14#Text>.
15. Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України : Закон України від 24.03.1999 р № 550- XI V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/550-14#Text>
16. Інструкція про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України : затв. наказом Міністерства оборони України від 23.03.2017 р №164. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0704-17#Text>
17. Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України : затв. Указом Президента України від 10.12.2008 р № 1153/2008. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1153/2008#Text>
18. Положення про проходження громадянами України служби у військовому резерві Збройних Сил України : затв. Указом Президента України від 29.10.2012 р №618/2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/618/2012#Text>
19. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України» : Указ Президента України від 14.09.2020 р № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>
20. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року «Про Стратегічний оборонний бюлетень України» : Указ Президента України від 17.09.2021 р № 473/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/473/2021#Text>.
21. III Гаазька конвенція про відкриття воєнних дій від 18.10.1907 р URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU07056>.
22. Декларація про невикористання куль, що легко розгортаються чи спліскуються від 29.06.1899 р URL: https://ips.ligazakon.net/document/mu89901d?ed=1899_06_29.
23. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 08.06.1977 р URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199#Text
24. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II) від 08.06.1977 р URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_200#Text.

25. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується прийняття додаткової відмінної емблеми (Протокол III) від 08.12.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g74#Text.
26. Європейська конвенція про незастосування строків давності до злочинів проти людяності та воєнних злочинів від 25.01.1974 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_125#Text.
27. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12.08.1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text.
28. IV Конвенція про закони і звичаї війни на суходолі та додаток до неї від 18.10.1907 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_222#Text.
29. Конвенція про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що завдають надмірних ушкоджень або мають невибіркову дію від 10.10.1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_266#Text.
30. Конвенція про заборону військового або будь-якого ворожого використання засобів впливу на природне середовище від 18.05.1977 р. № 2692. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU77K02U>
31. Конвенція про заборону застосування, накопичення запасів, виробництва і передачі протипіхотних мін та про їхнє знищення від 18.09.1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_379#Text
32. Конвенція про заборону розробки, виробництва, накопичення, застосування хімічної зброї та про її знищення від 13.01.1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_182#Text.
33. Конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту від 14.05.1954 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU54K01U>
34. Конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text.
35. Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях від 12.08.1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_151#Text.
36. Конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі від 03.07.1954 р. із додатковими протоколами до неї від 12.08.1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_152#Text.
37. Міжнародна конвенція про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчанням найманців від 04.12.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_103#Text

15. Інтернет-ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України - <https://ccu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал «Судова влада України» - <http://court.gov.ua/>

4. Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
5. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>
6. Офіційний веб-портал Міністерства оборони України - <https://www.mil.gov.ua/>
7. Офіційний веб-портал Збройних Сил України - <https://www.zsu.gov.ua/>